

فلسفه انقلاب اسلامی و آینده ما

دکتر موسی نجفی

تهیه و تنظیم: محمد علی فولادگر

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: چیستی و ماهیت انقلاب اسلامی
۱۵	نظریه پردازی مدرن و فلسفه انقلاب اسلامی
۳۷	تکامل در انقلاب اسلامی به چه معناست؟
۶۵	تأثیر متقابل انقلاب اسلامی و هویت ایرانی
۷۵	نسبت فلسفه انقلاب اسلامی و من متعالی
۹۳	انقلاب اسلامی، حلقه وصل گذشته و حال و آینده ایران است
۱۰۳	فصل دوم: گذشته انقلاب اسلامی
۱۰۵	نهضت تنباکو و ماجرای زندگی هرروز ماست
۱۱۱	عدول از عدالت به نفع آزادی
۱۱۷	اقتصاد ملی، راهی برای دوری از گسستگی تاریخی
۱۲۷	آیا حکومت فاسد عاقل از دولت مدرن غربی بهتر است؟
۱۳۹	ثمرات و آفات نگاه سید جمال و سید قطب برای انقلاب اسلامی
۱۴۹	نظریه های «ملی گرایی» و «امت گرایی ضد ملت» افراط است

فصل سوم: آینده تمدنی انقلاب اسلامی

- ۱۵۵
۱۵۷ امام به دنبال تمدن نوین اسلامی بود
۱۶۳ کسانی می‌توانند این الگوها را اجرا کنند که سربازان آرمان‌های آن الگو باشند
۱۷۱ طرح علمی یک اشکال تاریخی تمدنی
۱۷۷ افول غرب، دنیا را منتظر وضعیت جدید و متفاوتی کرده است
۱۸۵ مواجهه ما با غرب، تمدنی شده است؛ گرچه هنوز آدم‌ها و ابزار مناسب را نداریم
۲۰۳ مواجهه عالم قدسی با عالم سکولار

فصل چهارم: آسیب‌شناسی و وضع کنونی انقلاب اسلامی

- ۲۰۹ «نفوذ تمدنی» مهم‌ترین نفوذ است
۲۲۱ تأملی در وضع کنونی انقلاب اسلامی
۲۴۳ ارزیابی و نقد اندیشه محافظه‌کاری در فرهنگ دینی و افق تمدنی انقلاب اسلامی

فصل پنجم: پرسش‌ها و پاسخ‌ها

- ۲۷۱ ریشه‌های اصول‌گرایی و اصلاح‌طلبی
۲۷۵ افق دید رهبری انقلاب اسلامی
۲۷۷ نگاه ناقص شرق‌شناسانه
۲۷۹ نقش انگلستان در عقب‌ماندگی ایران همچنان پنهان است
۲۸۳ نادرشاه یک استثنا بود، ولی شاه‌اسماعیل نماینده جریانی عمیق و ریشه‌دار
۲۸۵ فرهنگ، طفیلی سیاست نیست
۲۸۷ برای تبیین انقلاب، به ادبیاتی غیرسکولار نیاز داریم
۲۹۱ چرا نظریه پردازهای انقلاب اسلامی کم هستند؟
۲۹۳ معرفی کتاب
۲۹۵ انقلاب رنگین در ایران؟
۲۹۷ ذات و عرض هویت ایرانی و ویژگی‌های آن

- ۲۹۹ انقلاب اسلامی، سلب یا ایجاب؟
- ۳۰۱ اعتدال تمدنی ایرانی یا افراط‌گری نژادپرستانه قومی؟
- ۳۰۳ سیاستمدارانی که تعلق تمدنی ندارند...
- ۳۰۵ توسعه نیافتگی و نسبت آن با انقلاب اسلامی
- ۳۰۹ شبیه‌سازی عصر صفوی با انقلاب اسلامی
- ۳۱۱ تبارشناسی دشمنان پیامبر در مدینه
- ۳۱۳ تمدن‌سازی را انتخاب نمی‌کنیم
- ۳۱۷ اعتراف اخیر انگیزی‌ها
- ۳۱۹ برجام و دیپلماسی معاصر در «تراز و عیار» تاریخ سیاسی ایران
- ۳۲۳ عیار تاریخی یا مغالطه، واقعیت یا توهم؟
- ۳۲۷ **سیر تکاملی عقلانیت شیعه، از صفویه تا انقلاب اسلامی**
- ۳۵۳ **نمایه**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین .
کتاب فلسفه انقلاب اسلامی و آینده ما، در چهل سالگی انقلاب، بر افق و مراحل نظام
و تمدن اسلامی که ظرفیت عظیمی را برای ملت ایران نمودار کرده است، تأمل
نموده و این صورت مسئله را در ابعاد و مختصات دهه پنجم و اکاوی کرده و درباره
آن بحث علمی کرده است. کتاب حاضر، نگاهی به گذشته دارد و افق را برای آینده
ترسیم می کند؛ حاصل این تأمل بین گذشته و حال و آینده نوعی «نظریه پیوستگی»
در برابر «گسستگی عالم مدرن» در برابر جامعه ایرانی است. صورت دیگر این مسئله
همان بحث هویت و بحران هویت است که از مهم ترین مسائل ایران معاصر است.
زاویه دیگری که می توان این مسائل را در افق آن دید، بحث «منازعه ایده ها» یا
رقابت تمدن هاست. مجموعه این مباحث از جمله ریشه دارترین موضوعاتی است
که می توان در سطح نظری و فکری و معرفتی به آن ها پرداخت و در سایه آن مسائل
جزئی دیگر را بهتر طراحی و حتی پاسخ داد.

کتاب حاضر، از مباحث و مصاحبه‌ها و نوشته‌ها و درنهایت پرسش و پاسخ‌های نویسنده دربارهٔ انقلاب اسلامی تشکیل شده است.

دوست فاضل و پرتلاش، جناب آقای محمدعلی فولادگر، همت نموده‌اند و این مطالب متفرق را در شکل منسجم فعلی در این مجموعه، نظم و معنا داده و درنهایت با نوعی نظریه‌پردازی از آن‌ها به مفهوم‌سازی و طرح بهتر و منطقی مباحث کمک شایانی نموده‌اند. ضمن تشکر از ایشان، امیدوارم این تلاش در چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی برای پژوهشگران و محققان و دانشجویان و طلاب و همهٔ علاقه‌مندان به انقلاب بزرگ اسلامی عمق بیشتر داده و افق تازه‌تری را ترسیم نماید.

موسی نجفی

دی ۱۳۹۷

ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ هجری قمری